

స్మార్త మిత్ర

యజురణ్యకే - స్వాధ్యాయ ప్రోత్సాహం

www.smarthamitra.in Mobilesite for :

ఓమ్.

శ్రీ కృష్ణ యజురారణ్యకే ద్వితీయః ప్రపాఠకః.

సావిత్రీ యజుర్వ్రాత్యణమ్.

అనువాకాః. ౨౦. కాండర్షిః. స్వయంభూః.

శాన్తిపాఠః.

హరిః ఓమ్ | నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్యస్మయే నమః పృథి-
ల్యై నమః ఓషధీభ్యః | నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణు-
వే బృహతే కరోమి | ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః.

ప్రథమో-అనువాకః.

--- యజ్ఞోపవీతవిధిః. ---

హరిః ఓమ్ || 1సహ వై దేవానాం చాసురాణాం చ యజ్ఞా
ప్రతతా వాస్తాం ప్రయగ్ం స్వర్గం లోక మేష్యామా వయ మేష్యామ
ఇతి తే అసురా స్సంసహ్య సహస్సై వాచర స్పృహ్యచర్యేణ తపస్వైవ
దేవా స్తే అసురా అముహ్యగ్ం స్తే ప్రాజాప్రగ్ం స్తే పరాభవ స్తే న
స్వర్గం లోకమాయ స్పృశ్యతేవై యజ్ఞేన దేవా స్సర్వం లోక-
మాయ స్పృశ్యతే నాసురా స్పరాభావయ స్పృశ్యతో హ వై యజ్ఞో-
పవీతినో యజ్ఞో-ప్రప్రతో అనుపవీతినో య త్కృష్ణ బ్రాహ్మణో య-
జ్ఞోపవీత్యధీతే యజత ఏవ త త్తస్మాద్వజ్ఞోపవీత్యేవాధీయీత యాజయే
ద్యజేత నా యజ్ఞస్య ప్రస్మత్త్యా అజనం వాసో వా దక్షిణం ఉపవీయ
దక్షిణం బ్రాహు ముద్ధరతే అవధతే ప్రవ్య మితి యజ్ఞోపవీత మేత దేవ
విపరీతం ప్రాచీనావీతగం సంవీతం మానుషమ్ | ౧ |

ద్వితీయోఽనువాకః.

—॥ సంఖ్యోపాసవిధిః. ॥—

౧ 1రక్షాగ్ంసి హ వా పురోఽనువాకే తపోగ్ మతిష్ఠస్తతా. ప్రజాపతి ర్వశేతోపాసుప్రయత తాని వర మవృణీతాఽఽదిత్యో నో యోధా ఇతి తా ప్రజాపతి రబ్రవీ ద్యోధయధ్వ మితి తస్మా దుత్తిష్ఠ- స్తగ్ం హ వా తాని రక్షాగ్ంస్యాదిత్యం యోధయన్తి యావదస్తమ- స్వగ్ం తాని హ వా ఏతాని రక్షాగ్ంసి గాయత్రియా ఽభిమన్త్రితేనా- మ్భసాశామ్యన్తి తదు హ వా ఏతే బ్రహ్మవాదినః పూర్వాభిముఖా పుష్కాయాం గాయత్రియా ఽభిమన్త్రితా ఆప ఊర్ధ్వం విక్షిపన్తి తా ఏతా ఆపో వత్ర భూత్వా తాని రక్షాగ్ంసి మన్దేహయశే ద్వీపే ప్రక్షి- పన్తి 3య త్ప్రదక్షిణం ప్రక్రమన్తి తేన పాప్తాన్ మవధూస్వస్త్వో ద్యస్త మస్తయన్త మాదిత్య మభిధ్యాయ స్కవ్యన్పాగ్నాణో విద్యా ఫన్- కలం భద్ర మశ్నుతే 2సా వాదిత్యో బ్రిహ్మాతి 5బ్రహ్మైవ స స్పృహ్య- క్యేతి య ఏవం వేన | ౨ |

తృతీయోఽనువాకః.

—॥ కూర్కాణ్డహోమమంతాః. ॥—

౧ 1య ద్దేవా దేవహేళప్రం దేవా స శ్చక్రమా వయమ్అదిత్యా స్తస్మాన్తా ముఞ్చత్రస్వరస్తేన మా మిత | 2దేవా జీవనతామ్యా య- ద్వాచా ఽనృత మూదిను | తస్మాన్త ఇహ ముఞ్చత్ర విశ్వేదేవా ప్ర- జోపనః | 3ఋతేన ద్యావాభృణివీ ఋతేన త్వగం సరస్వతి | కృతాన్నః పాహ్యేనస్తో య త్కిఞ్చనృత మూదిను | 4ఇన్ద్రాగ్నీ మిత్రావరుణౌ సోమో ధాతా బృహస్పతిః | తే నో ముఞ్చస్తేనస్తో య దస్యకృత

౮౪

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

మార్తిమ | ⁵సజాతశగ్ంసా దుత జామితగ్ంసా జ్ఞాయస్తశ్శగ్ంసా దుత
 లా కనీయసః | అనాధృష్టం దేవకృతం య దేనస్తస్మా త్వ మస్మా జ్ఞాత-
 వేదో ముముగ్ధి || 3 ||

6 య ద్వాయా య స్తనసా బ్రాహుభ్యా మూఠభ్యా మ్మక్షీవ -
 డ్భ్యాగ్ం శ్చితై ర్యదస్మతం చక్రమా వయమ్ | * అగ్నిర్వా తస్మా
 దేనసః ప్రముఞ్చతు చక్రమ యాసి దుష్కృతా | ⁷యేన త్రితో
 అర్ణవా స్మిర్భూవ యేన సూర్యం తమసో నిర్ముమోచ | యేనేన్ద్రో
 విశ్వా అజహా దరాత్రీ స్తేనాహం జ్యోతిషా జ్యోతి రాసశాన ఆఙీ |
⁸య త్కుసీవ మప్రతీత్తం † మయేహయేన యమస్య నిధినా చరామి |
 ఏత త్త దగ్నే అన్వణో భవామి జీవ న్నేవ ప్రతి త త్తే దధామి |
⁹“య స్తయిమాతా, ¹⁰యదాపిపేష, “ ¹¹యస్తస్తరిక్షం, ¹²యదాశనా,
¹³తి క్రామామి, ¹⁴త్రితే నేవా, ¹⁵ద్దివి జాతా, ¹⁶యదాప, ¹⁷ఇమం
 మే వరుణ, ¹⁸త త్వా యామి, ¹⁹త్వంనో అగ్నే, ²⁰సత్వంనో అగ్నే,
²¹త్వమగ్నే అయాసి” 13—౪ ||

ముముగ్ధి స్తప్త చ || 3 ||

చతుర్థోఽనువాకః.

* హక్వాణ్ణహోమబ్రాహ్మణః

1 య దదీవ్య స్మృణ మహం బ్రభూవాదిత్స న్వా సం జగరజనే-
 భ్యః | అగ్ని ర్వా తస్మా దిన్ద్రీ శ్చ సంవిదానా ప్రముఞ్చతామ్ | ²య గ్ధ-

* “అగ్నిర్వాతిస్మా దేనసో గర్ హవత్త్యః ప్రముఞ్చతుచ కృమయాసి దుష్కృ-
 తా |” ఇతి భి భా. సమృతః ద్రావిడపాఠః.
 † “ప్రతీకం” ఇతి. సా. భాష్యే వ్యాఖ్యాతం. క. పు స్తకప్రేషవమేవిద్యతే.

స్తాభ్యాం చకర్త కిల్బిషాణ్యతూణాం వగ్ను ముపజిఘ్నమానః | ఉగ్రంప-
 శ్యా చ రాష్ట్రభృచ్చ తాన్యప్సరసా వసుదత్తా మృణాని |¹ఉగ్రంప-
 శ్యే రాష్ట్రభృచ్చ త్కిల్బిషాణి యదక్షుప్త మనుదత్త మేతత్ | నేన్న-
 ఋణా నృణవ ఇ త్సుమానో యమస్య లోకే అధిరజ్ఞ రాయ |²అవ-
 తే హేల, ³ఉదుత్తమ, ⁴ఋమం మే వరుణ, ⁵తత్త్వయామి, ⁶త్వంనో
 అగ్నే, ⁷నత్వంనో అగ్నే | ⁸నంకుసుకో వికుసుకో నిర్ఋథో య-
 శ్చ నిస్వసః | * తే⁹అస్త్వ ద్యక్ష్య మనాగసో దూరా ద్దూర మచీచ-
 తమ్ |¹⁰నిర్యక్ష్య మచీచతే కృత్యాం నిర్ఋతిం చ | తేన యో¹¹అస్త్వ-
 త్సమృచ్ఛాతై త మస్త్వ ప్ర సువామసి |¹²దుశ్శగ్ం సామశగ్ంసా-
 భ్యాం ఘణేనానుఘణేన చ | తేనానో¹³అస్త్వ త్సమృచ్ఛాతై త మస్త్వ
 ప్ర సువామసి | ¹⁴సంవర్షసా పయసా సం తనూభి రగన్వహీ మనసా
 సగ్ం శివేన | త్వష్టా నో అత్ర విదధాతు రాయో¹⁵నుమాఝ్య తనో¹⁶
 య ద్వీలిప్తమ్ | ౪—౫ ||

కృత్యాం నిర్ఋతిం చ పఞ్చ చ | ౪ |

పఞ్చమో¹నువాకః.

—> మాతృగ్ణానో²మమన్తాః. <—

0 ¹ఆయు ష్టే విశ్వతో దధ ద్రయ మగ్ని ర్వో²రేణ్యః | పున స్తే ప్రాణ
 ఆ యాతి పరా యత్కగ్ం సువామి తే | ³అయుర్దా అగ్నే హవిషో
 జహాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోని రేధి | ఘృతం శీత్వా మధు
 చారు గవ్యం పితేవ పుత్ర మభిరక్షతా దిమమ్ | ⁴ఇమ మగ్న ఆ-

* “తే⁹అస్త్వ ద్యక్ష్య” ఇతి క. పు స్కసాకః.

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

యుష్టే వర్చసే కృధి త్రిగ్ధా మోజో వరుణ సగంశికాధి | మా తేనాస్తా
అదితే శర్క యచ్చ విశ్వేదేవా జరదష్టి ర్యథా ౭సత్ | ౬ అగ్న ఆ-
యాగంపి పవన ఆనువోర్జ మిమం చ నః | ఆరే బాధస్వ దుచ్చు-
నామ్ | ౭ అగ్నే పవన్వస్వపా అస్మై వర్చ మువీర్యమ్ | దధ ద్రయిం
మయి పోషమ్ | ౬ |

౧ ౬ అగ్నిర్ ఋషిః పవమానః సాఞ్చజన్యః పురోహితః | త మీ-
మహే మహాగయమ్ | ౭ అగ్నే జాతా స్ప్రిణదా న ప్రవత్నా స్ప్రి-
త్యజాతా జ్ఞాతవేదో నుదస్వ | అస్మై దీదిహి సుమనా అహేళ ఇ-
ర్ష నే స్యామ త్రివనూథ ఉచ్ఛా | ౮ సహసా జాతా స్ప్రిణదా న ప్ర-
వత్నా స్ప్రిత్యజాతా జ్ఞాతవేదో నుదస్వ | అధి నో బ్రూహి సుమ-
నస్యమానో వయగ్ం స్యామ ప్రణదాన ప్రవత్నాన్ | ౯ అగ్నే యో-
జో ౭భితో జనో వృతో వారో జిహుగంసతి | తాగం స్వం వృత్ర-
హ ఇహి వప్తస్త్వభ్య మాభర | ౧౦ అగ్నే యో నో ౭భిదాసతి స-
మానో య త్చ నివ్యః | తం వయగం ప్రమిధం కృత్వా తుభ్య
మగ్నే ౭పిదధసి | ౭ |

౩ యో ప్ర శ్చపా దశపతో య శ్చ ప్ర శ్చసత్ర శ్చపాత్ | ఉషాత్చ
తస్మై నిమ్రుత్చ సర్వం చావగం సమూహతామ్ | ౧౨ యో న ప్రసప్తో
యో రణో మరో ౭భిదాసతి దేవాః | ఇద్ధనేవ ప్రక్షాయతో మా
తస్యాచ్ఛ్విషి కించన | ౧౩ యో మాం దేవ్వి జాతవేదోయం చాహం
దేవ్వి య త్చ మామ్ | సర్వాగ్ం స్తా నగ్నే సందహ యాగం శ్చా-
హం దేవ్వి యే చ మామ్ | ౧౪ యో అస్త్వభ్య మరాతీయా ద్యశ్చ

ద్వితీయః ప్రపాఠకః.

లో ద్వేషతే జనః । నిన్దా ద్యో అస్తా నిస్సాన్త్యు సర్వాగ్ంస్తాన్స్తమ్భు
 మాకురు । ¹⁵సగంశితం మే బ్రహ్మ సగంశితం * వీర్యాం ౨ బలమ్ ।
 సగంశితం క్షత్రం మే జ్ఞప్తు యస్యాహ సుస్త్వి పురోహితః । ¹⁶ఉ దేహం
 బాహూ అతిర ముద్వోష్పో అఘో బలమ్ । క్షీణోమి బ్రహ్మణా ౨ మి-
 త్తా నున్నయామి న్వాం ౨ అహమ్ । ¹⁷ పున ర్మనః పున రాయ-
 ర్మ ఆగా త్పున శ్చక్షుః పున శ్శ్రోత్రం మ ఆగా త్పునః ప్రాణః పున
 రాకూతం మ ఆగా త్పున శ్చిత్తం పున రాధీతం మ ఆగాత్ । ¹⁸వై-
 శ్వానరో మే ౨దభ స్తనూపా అవబాధతాం దురితాని విశ్వాః ।

పోషం, దధసి, పురోహిత, శ్చత్వారి చ । ౫ ।

పక్షోఽనువాకః.

—> కూర్వాణహోమమస్తాః । <—

¹వైశ్వానరాయ ప్రతివేదయామో యదీన్ద్రణగ్ం సజ్జతో
 దేవతాసు । స వ్రతా న్పాశా ప్పుముచ స్ప్రవేద స నో ముఖ్చతు
 దురితా దవద్యాత్ । ²వైశ్వానరః పవయా న్నః ప్రవిత్రై ర్య త్సజ్జర
 మభిధావామ్యూశామ్ । అనాజాప స్తనస్తా యాచమాన్తో యదత్రైన్తో
 అప తత్పువామి । ³అమీ యే సుధ గే దివి విచృతౌ నామ తారకే ।
 ప్రేహమ్మృతస్య యచ్ఛతా మేతద్బద్ధకమోచనమ్ । † ⁴విజహీర్ష్య

* “వీర్యంబలం” ఇతి. క. పు స్తకపాఠః.

† “పునర్మనః పునరాయర్ అగా త్పునశ్చక్షుః పున శ్శ్రోత్రం మ ఆగా త్పునః ప్రాణః పునరాధీతం మ ఆగాత్.” ఇతి ద్రావిడపాఠః.

‡ “విజహీర్ష్య” ఇత్యపి మహారాష్ట్రీయాః కేచి క్షుతద్వి.

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

లోకా స్సృధి బధ్ధా స్సుజ్జాప్తి బధ్ధకమ్ | యోనే రివ ప్రచ్యుతో గర్భ
 స్సర్వా వైధో అనుష్వ | 6 స ప్రజాన సృతిగృభీత విద్వా ప్రవిజాపతిః
 ప్రథమజా ఋతస్య | అస్తాభి ర్దత్తం జరసః పరస్తా దచ్చిన్నం తస్తు
 మనుసంచరేమ | ౮ |

9 తతం తస్తు మన్వేకే అనుసంచరన్తి యేహం దత్తం పిత్ర్య-
 మాయనవత్ | అబధ్ధేకే దదతః ప్రయచ్ఛా ద్వాతుం చే * చ్చక్ష-
 ల్వాగ్ంస స్సర్వై పహమ్ | 7 ఆరభేథా మనుసగ్ంరభేథాగ్ం సమానం
 పథా మవథో ఘృతేన | య ద్వాం పూర్తం పరివిష్టం య దగ్నా
 తస్మి గోత్రాయేహ జాయాపతీ సగ్ం రభేథామ్ | 8 య దస్తరిక్షం
 వృధివీ ముత ద్యాం య న్నాతరం పితరం వా జహిగ్ంసిమ | అగ్నిర్దా
 తస్తా దేనస్తా గాఠహపత్య ఉ న్నో నేష ద్ధరితా యాని చక్రమ |
 9 భూమి ర్దాతా ౭దితి ర్నో జనిత్ర్యం భ్రాతా ౭స్తరిక్ష మభిశస్త వనః |
 ద్యా ర్షః పితా పితృయా చ్చం భవాసి జామి మిత్వా మా వివిత్సి
 † లోకాత్ | 10 యత్ర సుహార్ద స్సుకృతో మదస్తే విహాయ రోగం
 తన్వా ౨గ్ం స్వాయామ్ | అశ్తోణ్ణాజ్ † రహ్నుతా స్సర్వై తత్ర
 పశ్యేమ పితరం చ పుత్రమ్ | 11 యదన్న మద్వ్యసృతేన దేవా దాస్య
 న్నదాస్య స్తుత వా ౭కరివ్యన్ | యద్దేవానాం చక్షుష్యాగ్ం అస్తి
 య దేవ కించ ప్రతిజగ్రాహ మగ్ని ర్దా తస్తా దస్త్రణం కృణోతు |
 12 య దన్నమద్వి బహుధా విరూపం వాపో హిరణ్య ముత గా మజా
 మవిమ్ | య ద్దేవానాం చక్షుష్యాగ్ం అస్తి య దేవ కించ ప్రతిజ-

* “చ్ఛక్ష్మచ్ఛాగ్ంస” ఇతి. క. త్ర స్తకపాఠః.

† “లోకాత్” ఇతి. భ. భాష్యమసారీసాఠః.

‡ “రహ్నుతా” ఇతి. క. త్ర స్తకపాఠః.

గ్రాహ మగ్ని ర్వా తస్మా దప్రణం కృణోతు । ¹³ య స్తయా మనసా
 వాచా కృత మేనః కదాచన । సర్వస్మా త్తస్మా న్మేళితో మ్హ్యై త్వగ్ం-
 హి వేత్థ యథాత్తథమ్ । ౧౦ ।

చరేసు పుత్రగ్ం పట్ట । ౧౧ ।

సప్తమోఽనువాకః.

—> కూక్తాణాహోమమత్రబ్రాహ్మణమ్. <—

౧ వాతరశనా హావా ఋషయ శ్శ్రీమణా ఙ్ఘ్రివ్యమస్థినో బభూవు
 న్నా పృషయో ఽర్థ మాయగ్ం స్తే విలాయ మచర్గ్ం స్తే ఽనువ్రవి-
 శుః కూక్తాణాని తాగ్ం స్తేపవ్యవిష్ట ఇచ్ఛిస్థయా చ తపసా చ తా-
 నృషయో ఽబ్రువ స్కథా నిలాయం చర్తథేతి త ఋషీ నబ్రువన్మ-
 మో వో ఽస్తు భగవన్తో ఽస్మి న్హమ్ని కేస వ స్పవర్యా మేతి తా-
 నృషయో ఽబ్రువ ప్పవిత్రం నో బ్రూత యేనారేపస స్సాస్యమేతి త
 వ్రతాని సూక్తాన్యపశ్యన్ య ద్వేవా దేవహేళనం యదదీప్య త్పృణ
 మహం బభూవాయు స్తే విశ్వతో దధ దిత్వేతై రాజ్యం జహుత
 వై శ్వావరాయ ప్రతివేదయాను ఇత్యుపతిష్ఠత యదర్వాచీన మనో
 భ్రూణమాత్యాయా స్తస్మా న్మోక్ష్యధ్వ ఇతి త వ్రతై రజహవుస్తేఽరేప
 సోఽభవ స్కర్మాదిష్వేతై ర్జుహుయా త్పూతో దేవలోకా స్థమ-
 శ్చుతే । ౧౦౦ ।

* “యస్తే మనసా వాచా కృత మేనః కదాచన । సర్వస్మా న్మేళితో మ్హ్యై త్వగ్ం-
 హి వేత్థ యథా త్తథమ్” 11 ఇతి భ. భాష్యానుసారీ ద్రావిడపాఠః.

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

అష్టమోఽనువాకః.

---> మాతృజ్ఞానోమవిధి బ్రాహ్మణమ్. <---

1కూశ్మాణ్డై ర్జుహుయా ద్యోః 2పూత ఇవ మన్యేత 3యథా .
 4స్తేనో యథా 5భూణహౌవ మేష భవతి యో 6యోనై 7రేత సిన్.
 8ఇతి 9యదర్వాచీన మనో 10భూణహత్యాయా 11స్తస్మా స్మచ్యతే
 12యావ దేనో దీక్షా ముపేతి దీక్షిత వృతై సుతతి జహోతి 13సంవక్సరం
 14దీక్షితో భవతి సంవక్సరా దేవాత్మానం పునీతే 15మాసం దీక్షితో భవతి
 16యో మాస సు సంవక్సర సంవక్సరా దేవాత్మానం పునీతే 17చతు.
 18ర్విగంశతిగం రాత్రీ ర్దీక్షితో భవతి చతుర్విగంశతి రర్థమాసా సంవ.
 19క్సర సంవక్సరా దేవాత్మానం పునీతే 20ద్వాదశరాత్రీ ర్దీక్షితో భవతి
 21ద్వాదశమాసా సంవక్సర సంవక్సరా దేవాత్మానం పునీతే 22షడ్రాత్రీ.
 23ర్దీక్షితో భవతి షడ్వా ఋతవ సంవక్సర సంవక్సరా దేవాత్మానం
 24పునీతే 25త్రస్రా రాత్రీ ర్దీక్షితో భవతి త్రిపదా గాయత్రీ గాయత్రియా
 26ప్రవాత్మానం పునీతే 27న మాగ్ంస మశ్నీయా న్న స్త్రియ ముపేయా
 28నోపరాశనీత జగు ఘృతాస్మతా 29త్పయో బ్రాహ్మణస్య వ్రతం యవా.
 30గూ రాజన్యన్యామితౌ వైశ్వన్యాథో 31స్తామ్యే 2స్యధ్వర ప్రత ద్వ గ్రతం
 32బ్రూయా 33ద్యది మన్యేతో ప్రదన్యామి తోవ్యదనం ధానా సుక్తా స్థైత
 34మిత్యసువ్రతయే దాత్మనో 2నుపదాసాయ | ౮-౧౨ |

సవమోఽనువాకః.

—* బ్రహ్మయజ్ఞవిధానబ్రాహ్మణమ్. *

౧ ¹అజా¹ హ² వై పృ³త్వీ⁴గ్ం⁵ ప్ర⁶వ⁷స్య⁸మా⁹వా¹⁰ సృ¹¹ష్టా¹² ప్స¹³య¹⁴మ్భ¹⁵వ-
భ్యా¹⁶న¹⁷ృ¹⁸త¹⁹ ఋ²⁰ష²¹యో²² ఽభ²³వ²⁴స్త²⁵దృ²⁶షీ²⁷ణా²⁸ మృ²⁹షీ³⁰త్వం³¹ తాం³² దే³³వ-
తా³⁴ ము³⁵పా³⁶తి³⁷ష్ట³⁸స్త³⁹య⁴⁰జ్ఞ⁴¹కా⁴²మా⁴³స్త⁴⁴వ⁴⁵తం⁴⁶ బ్ర⁴⁷హ్మ⁴⁸య⁴⁹జ్ఞ⁵⁰మ⁵¹ప⁵²త్య⁵³స్త⁵⁴మా⁵⁵ఽ-
హ⁵⁶ర్త⁵⁷వే⁵⁸నా⁵⁹య⁶⁰జ⁶¹స్త⁶²య⁶³ద్భ⁶⁴వో⁶⁵ ఽభ⁶⁶్య⁶⁷గీ⁶⁸వ⁶⁹త⁷⁰ తా⁷¹ః⁷² ప⁷³య⁷⁴ ఆ⁷⁵హ⁷⁶ల⁷⁷త⁷⁸యో⁷⁹
దే⁸⁰వా⁸¹నా⁸² మ⁸³భ⁸⁴వ⁸⁵న్⁸⁶ య⁸⁷ ద్య⁸⁸జ్ఞా⁸⁹గ్ం⁹⁰పి⁹¹ ఘృ⁹²తా⁹³హ⁹⁴ల⁹⁵త⁹⁶యో⁹⁷ య⁹⁸ త్సా-
మా⁹⁹ని¹⁰⁰ సో¹⁰¹మా¹⁰²హ¹⁰³ల¹⁰⁴త¹⁰⁵యో¹⁰⁶ య¹⁰⁷ ద¹⁰⁸భ¹⁰⁹ర్వా¹¹⁰జ్ఞి¹¹¹ర¹¹²సో¹¹³ మ¹¹⁴భ¹¹⁵వా¹¹⁶హ¹¹⁷ల¹¹⁸త¹¹⁹యో¹²⁰ య-
ద్భ¹²¹ష్టా¹²²ణా¹²³ నీ¹²⁴తి¹²⁵హో¹²⁶సా¹²⁷ స్ప¹²⁸రా¹²⁹ణా¹³⁰ని¹³¹ క¹³²ల్పా¹³³న్తా¹³⁴థా¹³⁵ నారా¹³⁶శ¹³⁷గ్ం¹³⁸పి¹³⁹ ర్షే¹⁴⁰దా-
హ¹⁴¹ల¹⁴²త¹⁴³యో¹⁴⁴ దే¹⁴⁵వా¹⁴⁶నా¹⁴⁷ మ¹⁴⁸భ¹⁴⁹వ¹⁵⁰న్¹⁵¹న్తా¹⁵²భిః¹⁵³ త్స¹⁵⁴ు¹⁵⁵ధం¹⁵⁶ ప్రా¹⁵⁷ప్తా¹⁵⁸స్త¹⁵⁹ మ¹⁶⁰పా¹⁶¹ఘ్న¹⁶²స్త¹⁶³ప¹⁶⁴
హ¹⁶⁵త¹⁶⁶పా¹⁶⁷ప్తా¹⁶⁸నో¹⁶⁹ దే¹⁷⁰వా¹⁷¹ స్స¹⁷²వ్య¹⁷³ర్ణం¹⁷⁴ లో¹⁷⁵క¹⁷⁶మా¹⁷⁷ను¹⁷⁸ సృ¹⁷⁹ష్టా¹⁸⁰ణ¹⁸¹ సా¹⁸²యు¹⁸³జ్య¹⁸⁴మృ-
ష¹⁸⁵యో¹⁸⁶ ఽగ¹⁸⁷చ్ఛ¹⁸⁸ । ౧.౧౩ ।

దశమోఽనువాకః.

—* పంచమహాంశజ్ఞవిధానబ్రాహ్మణమ్. *

౧ ¹వ²జ్ఞ³వా⁴ వ⁵తే⁶ మ⁷హో⁸య⁹జ్ఞా¹⁰ సు¹¹త్ర¹²తి¹³ ప్ర¹⁴తా¹⁵య¹⁶స్తే¹⁷ స¹⁸త్ర¹⁹తి²⁰ స²¹ంతి-
ష్ట²²స్తే²³ దే²⁴వ²⁵య²⁶జ్ఞః²⁷ పితృ²⁸య²⁹జ్ఞో³⁰ భూ³¹త³²య³³జ్ఞో³⁴ మ³⁵ను³⁶వ్య³⁷య³⁸జ్ఞో³⁹ బ్ర⁴⁰హ్మ⁴¹య⁴²జ్ఞ⁴³
ఇ⁴⁴తి⁴⁵ య⁴⁶ ద⁴⁷గ్నా⁴⁸ జ్ఞా⁴⁹హో⁵⁰వ్య⁵¹పి⁵² స⁵³మి⁵⁴ధం⁵⁵ త⁵⁶ దే⁵⁷వ⁵⁸య⁵⁹జ్ఞ⁶⁰ సు⁶¹ంతి⁶²ష్ట⁶³తే⁶⁴ య-
త్పితృ⁶⁵భ్య⁶⁶ స్స⁶⁷వి⁶⁸ధా⁶⁹క⁷⁰రో⁷¹త్య⁷²ప్ర⁷³ప⁷⁴ స్పితృ⁷⁵య⁷⁶జ్ఞ⁷⁷ సు⁷⁸ంతి⁷⁹ష్ట⁸⁰తే⁸¹ య⁸²ద్భూ-
తే⁸³భ్యో⁸⁴ బ⁸⁵లి⁸⁶గ్ం⁸⁷ హ⁸⁸ర⁸⁹తి⁹⁰ త⁹¹ ద్భూ⁹²త⁹³య⁹⁴జ్ఞ⁹⁵ సు⁹⁶ంతి⁹⁷ష్ట⁹⁸తే⁹⁹ య¹⁰⁰ ద్భూ¹⁰¹ష్టా¹⁰²నే¹⁰³
భ్యో¹⁰⁴ఽస్త¹⁰⁵ం¹⁰⁶ ద¹⁰⁷దా¹⁰⁸తి¹⁰⁹ త¹¹⁰ స్త¹¹¹ను¹¹²వ్య¹¹³య¹¹⁴జ్ఞ¹¹⁵ సు¹¹⁶ంతి¹¹⁷ష్ట¹¹⁸తే¹¹⁹ య¹²⁰ భా¹²¹వ్య¹²²భా¹²³య-
మ¹²⁴ధీ¹²⁵న్యా¹²⁶తై¹²⁷కా¹²⁸ మ¹²⁹స్త్వ¹³⁰చం¹³¹ య¹³²జ్ఞ¹³³ సా¹³⁴మ¹³⁵ వా¹³⁶ త¹³⁷ ద్భూ¹³⁸ష్టా¹³⁹య¹⁴⁰జ్ఞ¹⁴¹ సు¹⁴²ంతి-

ష్టతే⁷య దృచో⁸ ఒధీతే⁹ పయసః¹⁰ కూల్యా¹¹ అస్య పితౄణా¹² స్థస్వీ¹³ ధా¹⁴ అభి
 పమా¹⁵న్తి¹⁶ య ద్యజాగ్¹⁷ంషి ఘృతస్య¹⁸ కూల్యా¹⁹ య ధామా²⁰న్తి సోమ
 వభ్యః²¹ పవతే²² య దధరా²³న్వజ్జిరసో²⁴ మధో²⁵ః కూల్యా²⁶ య ద్బ్రా²⁷హ్మణా²⁸.
 నీతిహా²⁹సా స్పరా³⁰ణా³¹న్తి కల్పా³²న్తా³³థా³⁴ నారా³⁵శగ్³⁶ంసీ³⁷ ర్షేద³⁸సః³⁹ కూల్యా⁴⁰
 అస్య పితౄణా⁴¹ స్థస్వీ⁴² ధా⁴³ అభిపమా⁴⁴న్తి⁴⁵ య దృచో⁴⁶ ఒధీతే⁴⁷ పయసః⁴⁸ పుతిభి
 రేవ త ద్దే⁴⁹వాగ్⁵⁰ం స్తర్ప⁵¹యతి⁵² య ద్యజాగ్⁵³ంషి ఘృతా⁵⁴హ⁵⁵పతిభి⁵⁶ ర్య
 ధామా⁵⁷న్తి సోమా⁵⁸హ⁵⁹పతిభి⁶⁰ ర్య దధరా⁶¹న్వజ్జిరసో⁶² మధా⁶³హ⁶⁴పతిభి⁶⁵ ర్య
 ద్బ్రా⁶⁶హ్మణా⁶⁷ నీతిహా⁶⁸సా స్పరా⁶⁹ణా⁷⁰న్తి కల్పా⁷¹న్తా⁷²థా⁷³ నారా⁷⁴శగ్⁷⁵ంసీ⁷⁶ ర్షేదా⁷⁷.
 హ⁷⁸పతిభి⁷⁹ రేవ త ద్దే⁸⁰వాగ్⁸¹ం స్తర్ప⁸²యతి⁸³ త ఏనం⁸⁴ తృప్తా⁸⁵ ఆయు⁸⁶షా⁸⁷ తేజ⁸⁸.
 సా వర్చ⁸⁹సా శ్రియా⁹⁰ యశసా⁹¹ బ్రహ్మ⁹²వర్చ⁹³సే⁹⁴ వా⁹⁵న్నా⁹⁶ద్యే⁹⁷స చ తర్ప⁹⁸.
 య⁹⁹న్తి¹⁰⁰ | ౧౦-౧౪ |

ఏకాదశోఽనువాకః.

—|| బ్రహ్మయజ్ఞప్రయోగక్రమ బ్రాహ్మణమ్. ||—

౧ బ్రా¹హ్మయ²జ్ఞే³న య⁴జ్ఞ్యమా⁵ణః⁶ ప్రా⁷చ్యా⁸ం దిశి⁹ గ్రా¹⁰మా¹¹ దధ¹².
 దిర్ద¹³శ ఉ¹⁴దీ¹⁵చ్యా¹⁶ం ప్రా¹⁷గు¹⁸దీ¹⁹చ్యా²⁰ం వో²¹ది²²త ఆ²³ది²⁴త్యే²⁵ దక్షి²⁶ణ²⁷త ఉ²⁸ప²⁹వీ³⁰యో³¹.
 ప³²వి³³శ్య³⁴ హ³⁵సా³⁶ ప³⁷ప³⁸ని³⁹జ్య⁴⁰ త్ర⁴¹ రా⁴²చా⁴³మే⁴⁴ ద్వి⁴⁵ః ప⁴⁶రి⁴⁷మృ⁴⁸జ⁴⁹్య⁵⁰ ప్ర⁵¹కృ⁵² దు⁵³ప⁵⁴స్ప⁵⁵.
 శ్య⁵⁶ శి⁵⁷ర శ్చ⁵⁸క్షు⁵⁹షీ⁶⁰ నా⁶¹సి⁶²కే⁶³ శ్రో⁶⁴త్రే⁶⁵ హృ⁶⁶ద⁶⁷య మూ⁶⁸ల⁶⁹భ్య⁷⁰ య⁷¹త్రి⁷²రా⁷³చా⁷⁴.
 మ⁷⁵త్తి⁷⁶ తే⁷⁷న ఋ⁷⁸చః⁷⁹ ప్రీ⁸⁰ణా⁸¹తి⁸² య⁸³ ద్వి⁸⁴ః ప⁸⁵రి⁸⁶మృ⁸⁷జ⁸⁸తి⁸⁹ తే⁹⁰న య⁹¹జా⁹²గ్⁹³ంషి⁹⁴.
 య⁹⁵ ధ⁹⁶స్క⁹⁷ దు⁹⁸ప⁹⁹స్ప¹⁰⁰శ¹⁰¹తి¹⁰² * తే¹⁰³న సా¹⁰⁴మా¹⁰⁵న్తి¹⁰⁶ య¹⁰⁷ధ¹⁰⁸స్వ¹⁰⁹ం పా¹¹⁰ణి¹¹¹ం పా¹¹²దా¹¹³.
 హ్రి¹¹⁴క్ష¹¹⁵తి¹¹⁶ య¹¹⁷ చ్చి¹¹⁸ర శ్చ¹¹⁹క్షు¹²⁰షీ¹²¹ నా¹²²సి¹²³కే¹²⁴ శ్రో¹²⁵త్రే¹²⁶ హృ¹²⁷ద¹²⁸య మూ¹²⁹ల¹³⁰భ¹³¹ తే¹³² తే¹³³.

* 'తేన సామాన్తి యచ్చిరశ్చక్షుషీ' ఇతి బ్రావివహరః.

నాకర్వాణీరసో బ్రాహ్మణానీతిహాసా స్ఫురాణాని కల్పాన్లాభా నారా.
 క్షగ్ంసీః ప్రీణాతి దర్భాణాం మహా దుపస్తీరోపస్థం కృత్వా
 ప్రాజానీన సాస్విధ్యాయ మధీయూతాసాం వా ప్రప ఓపధీవాగ్ం రహా
 య ద్దర్భా స్ఫురస మేవ బ్రహ్మ కురుతే *దక్షిణోత్తరా చాణీచా .
 దా కృత్వా సప్విత్రా వోమితి ప్రతిపద్యత ఏత ద్వై యజా శ్రు .
 యీని విద్యాం ప్రత్యేషా వాగేత త్పరమ మక్షరం త దేత దృ .
 చాఽభ్యుక్తోమృచో అక్షరే పరమే వ్యోమనో యస్తి స్తేవా అధి విశ్వే
 నిషేదు ర్యస్తన్న వేద కిమృచా కరిష్యతి య- ఇత్త ద్విదు స్త ఇమే
 సమాసత ఇతి 7 త్రీ నేవ ప్రాయుజ్జ్క భూ ఋభవ స్పృ రిత్యావైత ద్వై
 వాచ స్సత్యం య దేవ వాచ స్సత్యం తత్ప్రియుజ్జ్కాక సాచిత్రీం
 గాయత్రీం త్రిరనావా ప్రచ్ఛో ఽర్ధర్చతో ఽనవాసగ్ం సవితా శ్రియః
 ప్రసవితా శ్రియ మేవాప్సోత్యథో ప్రజ్ఞాతయైవ ప్రతిపదా ఛన్దాగ్ంసి
 ప్రతిపద్యతే । ౧౧—౧౫ ।

ద్వాపశోఽనువాకః.

* అనుకల్పవిధిబ్రహ్మణమ్. †

1 గ్రామే మనసా సాస్విధ్యాయ మధీయూత దివా న క్తం వేతిహ
 స్తాఽఽహ శౌచ ఆహ్నేయ ిడతారణ్యే ఽబల ఉత వాచోత త్విష స్తుత
 ప్రజ స్తుతానీన ఉత శయానో ఽధీయూతైవ సాస్విధ్యాయం తపస్తీ
 పుణ్యో భవతి య ఏనం విద్యా స్సాస్విధ్యాయ మధీతే నమో బ్రహ్మ
 డే నమో అత్తవ్విగ్నయే నమః పృథివ్యై నమః ఓపధీభ్యః । నమో
 వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి ౧౨-౧౬ ।

* 'దక్షిణోత్తరా చాణీకృత్వా' ఇతి బ్రావిడపాఠః.

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

శ్రయోదశోఽనువాకః.

→ బ్రహ్మయజ్ఞాంకవిశేషవిధిబ్రాహ్మణమ్. ←

౧ ¹మధ్యస్థినే ప్రబల మధీయూతాసా ఖలు వా వైష ఆదిత్యో
య ద్బ్రాహ్మణ స్తస్మా త్త్రో హి తేష్ట్యం తవతి తదేషా ²భ్యుక్తా ।
³చిత్రం దేవానా ముసగా దనీకం చతు ర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః ।
ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షగ్ం సూర్య ఆత్మా జగత స్తస్మష శ్రేతి
⁴స వా ఏష యజ్ఞ సుద్యః ప్రతాయతే సద్య సుంతిష్ఠతే తస్య ప్రా-
శ్నాయ మవభృథో ⁵సమో బ్రహ్మణ ఇతి పరిధానీయాం త్రి రన్వాహాః ।
⁶స ఉపస్పృశ్య దృహా నేతి తతో య త్కించ దదాతి సా దక్షిణా ।

౧౩—౧౭॥

చతుర్దశోఽనువాకః.

→ ఆసధ్యాయేవపి బ్రహ్మయజ్ఞ విధానమ్. ←

౧ ¹తస్య వా ఏతస్య యజ్ఞస్య మేఘో హవిర్ధానం విద్య దగ్ని
ర్వరోమగ్ం హవి స్సనయిత్తు ర్విషత్కూరో య దవస్సూర్షతి సా ²ను
వషత్కూరో వాయు రాత్వా ³ఎమావాస్యా స్విష్టకృ ద్య ఏవం వి-
ద్యా స్తే ఘే స్రోమతి విద్యోతమానే స్తనయ త్యవస్సూర్షతి పవమానే
వాయూ పమావాస్యాయాగ్ం స్వాధ్యాయ మధీతే తప ఏవ త త్రస్య-
తేతపో హి స్వాధ్యాయ ఇత్యుక్తమం నాకగ్ం రోహత్యుత్తమ సుమా-
నాసాం భవతి యావన్తగ్ం హవా ఇమాం విత్తస్య పూర్ణాం దద
శన్వర్గం లోకం జయతి తావన్తం లోకం జయతి భూయాగ్ంసం
చాక్షయ్యం చాప పున ర్మృత్యుం జయతి బ్రహ్మణ స్సాయుజ్యం
గచ్ఛతి ॥ ౧౪—౧౮ ॥

పంచదశోఽనువాకః.

అక్షరశ్శాస్త్రానామ ప్రదర్శనమ్.

1 తస్య వా ఏతస్య యజ్ఞస్య ద్వీ వసధ్యాయో య బ్రాతూఽ-
 శుచి ర్య ద్దేశో సుమృద్ధి ర్దైవతాని య ఏవం విద్వా స్తహారాత్ర ఉష-
 న్యుదితే ప్రజ్ఞగ్ం స్తిష న్నాసేన శ్శయానో ఽరణ్యే గ్రామే వా యావ-
 త్తరస్గ్ం న్యాధ్యాయ మధీతే సర్వాన్లోకా జ్జయతి సర్వాన్లోకా సప్త-
 ణో ఽను సంచరతి తదేమాఽభ్యుక్తా । అన్వనా అస్మిన్నప్రణాః పర-
 స్మిగ్ం స్త్రుతీయే లోకే అప్రణా స్సామ । యే దేవయానా ఉత
 పితృయానా సుర్వా స్పృహో అన్వనా ఆక్షీయేమోత్యగ్ం వై జాతం
 ప్రాప్తా జగ్రాహ తం దేవా ఆహుతిభిః ప్రాప్తాన మపా ఘ్న న్నా-
 హుతీనాం యజ్ఞేన యజ్ఞస్య దక్షిణాభి ర్దక్షిణానాం బ్రాహ్మ-
 ణేన బ్రాహ్మణస్య ఛవ్రోభి శ్శప్తసాగ్ం న్యాధ్యాయేనా పహతపాప్తా
 న్యాధ్యాయో దేవపవిత్రం వా ఏత త్తం యో ఽనూత్సృజత్యభాగో
 బ్రాచి భవత్యభాగో నాకే తదేమాఽభ్యుక్తా । య స్తిత్యాజ సఖవి-
 దగ్ం సఖాయం న తస్య బ్రాచ్యపి భాగో అస్తి । యదీగ్ం శ్శణోత్య-
 లకగ్ం శ్శణోతి న హి ప్రవేద సుకృతస్య పన్థా మితి తస్మా త్సావి-
 ధ్యాయో ఽధ్యేతవ్యో యం యం క్రతు మధీతే తేన తేనాప్త్యేష్టం భ-
 వత్యగ్ం రావ్యాయో రాదిత్యస్య సాయుజ్యం గచ్ఛతి త దేమాఽభ్యుక్తా ।
 యే అర్వా జుత వా పురాణే వేనం విద్వాగ్ంస మభితో నదన్త్యాదిత్య-
 మేవ తే పరివదన్తి సర్వే అగ్నిం ద్వితీయం త్రుతీయం చ హగ్ంస మితి
 యావత్తి ర్వే దేవతా స్తా సుర్వా వేనవిది బ్రాహ్మణే ససన్తి తస్మా
 ద్బ్రాహ్మణభ్యో వేనవిద్యో దివేదివే నమస్కుర్యా న్నాక్షీలం త్కార్యే
 దేతా ఏవ దేవతాః త్రీణాతి । ౧౫-౧ ।

శ్రీకృష్ణ యజురణ్యకే

ఋషిశోఽనువాకః.

→ ఆయాజ్ఞయాజనాది ప్రాయశ్చిత్తమ్. ←

౧ ¹రిచ్యత ఇత వా ఏష ప్రేవ రిచ్యతే యో యాజయతి ప్రతి వా
 దృష్టోతి యాజయిత్వా ప్రతిదృష్ట్యా వా ²నశ్చన్వి సాన్విధ్యాయం
 వేద మధీయూత ³త్రిరాత్రం వా నావిత్రీం గాయత్రీ మున్వాతిరేచ.
 యతి ⁴వనో దక్షిణా వరేణైవ పరగ్ం స్పృణోత్యాత్తా హి వః॥
 ౧౬—౨౦॥

సప్తదశోఽనువాకః.

→ ఆపది అయాజ్ఞయాజనాది ప్రాయశ్చిత్తమ్. ←

౧ ¹దుహే హ వా ఏష ఛన్దాగ్ంసి యో యాజయతి స యేన
 యజ్ఞక్రతునా యాజయే ఛోఽరణ్యంప్రరేత్య శుచా రేశే సాన్విధ్యా-
 య మేవైన మధీయ న్నాసీత ²తస్యానశనం దీటా స్థాన ముపసద ఆస-
 నగ్ం ముత్యా వా గ్జువూ ర్న ఉప్తభృద్భృతి ధ్ధివా ప్రాణో హవి
 సామాధ్వర్యు సు వా ఏష యజ్ఞః ప్రాణదక్షిణో ³న న్దదక్షిణ సు-
 మృద్ధతః ॥ ౧౭—౨౧॥

అష్టాదశోఽనువాకః.

→ ఆపదీర్షిప్రాయశ్చిత్తమ్. ←

౧ ¹కత్తిథా ²వక్తీ ప్రవిశతి ³చతుర్థేత్యాహు ర్భిష్కావాదినో మరు-
 తః ప్రాణై రిద్ధిం బలేన బృహస్పతిం బ్రహ్మవర్చసేవాగ్ని మేవేత-
 రేణ సర్వేణ ⁴తస్యైతాం ప్రాయశ్చిత్తిం విదాఞ్చకార సుదేవః
 కాశ్యపో యో బ్రహ్మచార్యవశిరే దమావాస్యాయాగ్ం రాత్ర్యా-
 మగ్నిం ప్రణీయోపసమాధాయ ద్వీరాజ్యస్యాస్తఘాతం జహోతి కా.

† 'వక్తీ' ఇతి. ౩ శుశ్రువాః

మావక్తిర్లోఽస్మ్యవక్తిర్లోఽస్మి కామకామాయ స్వాహా కామాభిద్రు-
 ణ్లోఽస్మ్యభిద్రుణ్లోఽస్మి కామకామాయ స్వాహేత్యమృతం వా ఆజ్య
 మమృత మేవాత్మ స్థత్రోహుత్వా ప్రయతాజ్జాలిః కవతిర్య జ్జగ్ని మభి
 మస్రయేత⁶ సం మా సిఞ్చన్తు మరుత స్సమిన్ద్ర స్సంబృహస్పతిః సం
 మా య మగ్ని సిఞ్చన్త్యా యమా చ బలేన చాయుష్మన్తం కరోత
 మేతి⁷ ప్రతి హస్తే మరుతః ప్రాణా ప్రథతి ప్రతీన్ద్రోబలం ప్రతి బృహ
 స్పతి ర్భిష్టావర్చసం ప్రత్యగ్ని రితర భర్వగ్ం సర్వతను ర్భూత్వా
 సర్వ మాయు రేతి⁸ త్రిభిమ స్రయేత త్రిషత్త్యా హి దేవా⁹ యోఽ-
 పూత ఇవ మన్యేత స ఇత్థం జహుయా దిత మభిమ స్రయేత పునీత
 ఏవాఽఽత్వాన మాయు రేవాత్మ స్థత్రై¹⁰ వరో దక్షిణా వరేణైవ వర్గం
 స్పృణోత్యాత్వా హి వరః || ౧౫—౨౨ ||

ఏకోనవింశోఽనువాకః.

→ బ్రహ్మోప స్థానమస్తాః. ←

1 భూః ప్రపద్యే భువః ప్రపద్యే స్వః ప్రపద్యే భూ ర్భువ స్స్వః
 ప్రపద్యే బ్రహ్మ ప్రపద్యే బ్రహ్మలోకం ప్రపద్యే యమృతం ప్రపద్యే యమృ-
 తలోకం ప్రపద్యే చతుర్జాలం బ్రహ్మలోకం యం మృత్యు ర్నాశపశ్య-
 తి తం ప్రపద్యే దేవా స్ప్రపద్యే దేవపురం ప్రపద్యే పరీవృతో పరీవృ-
 త్తో బ్రహ్మణా వర్షణా యాం తేజసా కళ్యవస్య² యస్మై నమ స్తచ్చిరో
 ధర్తో మూర్ధానం బ్రహ్మో త్రరా మాను ర్వజ్ఞో ఽధరా విష్ణుర్ హృద-
 యగ్ం³ సంవత్సరః ప్రజనన మభినో పూర్వపాదా వత్రి ర్మధ్యం మిత్రా-

* 'సంవత్సరం ప్రజననమ్' ఇతి. భ. భా. వ్యేనోపలభ్యతే.

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్య శ్రీ

వరుణా వపరవాదా వగ్నిః పుచ్చస్య ప్రక్షమం కాణ్డం తత ఇన్ద్రస్థతః
 ప్రజాపతి రభయం చతుర్థగం¹ స వా ఏష దివ్య శ్శాక్వర శ్శిశుమార
 స్తగం హ⁴య ఏషం వేదాపవున ర్భృత్యం జయతి జయతి స్వర్గం
 లోకం నాధ్వని ప్రమీయతే² నాగ్నా ప్రమీయతే నావు ప్రమీ-
 యతే నానవత్యః ప్రమీయతే లభూవనో³ భవతి ధ్రువ స్వమసి
 ధ్రువస్య క్షీత మసి త్వం భూతానా మధివతి రసి త్వం భూతానాగ్ం శ్రే-
 ణో²ఽపి త్వం భూతాన్యపప్రర్యావ ర్తస్తే¹ నమ స్తే నమ స్సర్వం తే నమో
 నమ శ్శిశుకుమారాయ నమః || ౧౯—౨౩ ||

వింశో²నువాకః.

→ దిగుపస్థానమస్తాః. ←

†¹నమః ప్రాచ్యైదిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యై-
 తాభ్యశ్చ నమో²నమో దక్షిణాయైదిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం
 ప్రతివసన్త్యైతాభ్య శ్చ నమో³నమః ప్రత్యచ్యైదిశే యాశ్చ దేవతా
 ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యైతాభ్య శ్చ నమో⁴నమ ఉద్యచ్యైదిశే యాశ్చ
 దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యైతాభ్య శ్చ నమో⁵నమ ఉద్ధాయై
 దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యైతాభ్య శ్చ నమో⁶న-
 మో²ధరాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివసన్త్యైతాభ్య శ్చ
 నమో⁷నమో²వా²వరాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతివస
 న్త్యైతాభ్య శ్చ నమో⁸నమో గజ్జాయమునయో ర్భ్యయే వస్తన్తి-

* 'న వు ప్రమీయతే నాగ్నా ప్రమీయతే' ఇతి ద్రావిడభాషా.

† 'నమ స్తే నమ స్సర్వం తే నమః' ఇత్యేతాపదేన ద్రావిడభాషా.

‡ 'నమః ప్రాచ్యై' ఇత్యుపసాహితీ ద్రావిడైర్భువ్యశ్రే.

తే మే ప్రసన్నాత్మాన శ్చిరం జీవితం వర్ధయన్తి నమో గణ్ధాయమున-
యో ర్దునిభ్య శ్చ నమో నమో గణ్ధాయమునయో ర్దునిభ్య శ్చ
నమః ॥ ౨౦—౨౪ ॥

సహ రక్షాగ్ంసి, యద్దేవా స్స సదశ, యదదీప్యవృష్ణప్రశా, ౨౨
యృష్టే చతుస్త్రిగ్ంశ, ద్వైశ్వానరాయ వడ్విగ్ంశశ్చి, రావతరశనాహ,
కూశ్వాణై, రజాహ, పశ్చ, బ్రహ్మ యజ్ఞేన, గ్రామే, మధ్యన్దివే, తస్య
వై మేఘ, సస్య వై దావ, రిచ్యతే, ద్రుహేహ, కత్తిధా ౨సకీర్ణీ, భూ,
ర్షుః ప్రాచ్యై విగ్ంశతిః ॥ ౨౦ ॥

సహ, బ్రహ్మయజ్ఞేన విగ్ంశతిః ॥ ౨౦ ॥

ద్రావిడపాఠస్తు—సహ, రక్షాగ్ంసి, యద్దేవా, యదదీప్య,
న్నాయృష్టే, వైశ్వానరాయ, వాతరశనాహ, కూశ్వాణై, రజాహ, ప-
శ్చ, బ్రహ్మయజ్ఞేన, గ్రామే, మధ్యన్దివే, తస్యవై మేఘ, సస్యవై
దావ, రిచ్యతే, ద్రుహేహ, కత్తిధా ౨సకీర్ణీ, భూ, రే కాన్మవిగ్ంశతిః ॥ ౨౧ ॥

సహ, వాతరశనా, ద్రుహేహ, త్రయోవిగ్ంశతిః ॥ ౨౩ ॥ ఇతి.

సహ వాతరశనా ద్రుహేహ చతుర్విగ్ంశతిః ॥ ౨౪ ॥ ఇతి ఆనందా
శ్రమముద్రిత గ్రంథపాఠః ॥

అథశాన్తిః.

ఓమ్ ॥ నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్యగ్నయే నమః పృథివ్యై
నమః ఓషధిభ్యః । నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే
బృహతే కరోమి ॥ ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః ॥

హరిః ఓమ్, శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు.

తైత్తిరీయారణ్యకే ద్వితీయః ప్రపాఠక స్సమాప్తః.